

Jo Live-matkan aikana syntyneitä ajatuksia syksyllä 2023

Jo Liven viisaat ja hyvällä tavoin erilaiset matkaoppaat antoivat paljon uusia näkökulmia työhöni ja erityisesti paljon hyvää oman ajatteluni kehittymiselle.

Aloitan oivalluksieni matkan Elisabeth Lahden osuudesta ”*Lämmin sisu ja ihmeiden voimavarat*”. Mikä **elämänvoima** on sellaista, jota alan arvostaa ja pidän tärkeänä? Tieto ja työkalut ovat olemassa. Kiire ja kompleksisuus tukkivat putket!

Sen ymmärryksen avulla voin palata ”alkutilaan”. Miten lapsi elää. Hyvä uni, hengittäminen, kylmä - kuuma. Yksinkertaisia asioita. Minun on syytä hakea sisäisestä viisaudesta tietoa palautuakseni. Syntyykö ”näkökyky” elämänvoiman lisääntymisestä? Menenkö ”kerrostalon yläkerrokseen” jotta näen alaspäin ja saan lisää näkökykyä?

Jatkan matkaani Jenni Spännärin osuuteen ”*Viisaus- itseämme suurempi tietoisuus*”. Miksi viisaus on tavoiteltava hyve? Kuka on minun viisausidolini? Voiko pyrkiminen viisauteen olla jopa rasite? Viisaaksi tuleminen ei aina ole kivaa...Maailmaan on kuitenkin syntynyt enemmän hyvää, kun on pyritty viisauteen. Haavat kasvattavat viisautta. Neljän voimavaran avulla voidaan jalostaa vaikeuksista viisautta (Judith Gluck, More Wisdom);

1. M elämähallinnantunne (sense of mastery). Tunnistetaan asiat joihin voidaan vaikuttaa.
2. O avoimuus sille, että elämässä tapahtuu muutoksia, elämähallinnan avoimuus.
3. R pohdintakyky, pohdintahalu
4. E tunnetaidot, myötätunto, empatia

Lopuksi vielä tärkeä oivallus; Kun itsellä on sisäisiä ristiriitoja, tunnista aiheuttajat ja kerroksellisuus. Silloin erilaisten näkökulmien havaitseminen selkiytyy ja ongelman ydin ja juurisyy ratkeaa. Suurin este ongelmien ratkeamiseen on oma mieli!

Meillä on upea tilaisuus luoda uutta! Tämä oivallus jäi mieleeni Ilkka Halavan osuudesta ”Valoisa tulevaisuus”. Digitaalisuus ja oppimisanalytiikka tarjoaa meille mahdollisuuden nähdä oppilaat yksilöinä ja näin pystymme tarjoamaan oppilaille yksilöllisiä opinpolkuja. Pohdittiin myös Pisa-mittareita. Onko se relevantti tapa mitata oppimista? Kouluissa on vihdoin ymmärrettävä mitä ovat ne keskeiset taidot (kielet, sosiaaliset taidot, yhteistyötaidot) joiden opetus tulee aloittaa 6-7 vuotiaana. Työkulttuurissa näkyy selkeästi suomalaisten ”vaikeus” puhumiseen. Tulevaisuuden työ on vuorovaikutustyötä! Tapa keskustella eduskunnassa on vain pieni osoitus nykyisestä keskustelukulttuurista.

Lisäksi meidän tulee päästä eteenpäin parempien kysymysten esittämisessä. Jos haluat ymmärtää tulevaisuutta, täytyy olla vähemmän turvallisuushakuinen. Olemme

käsityksessä, että tulevaisuuskuva on synkkä, raunioitunut kaupunkikuva? Se on täysin narratiivi, elokuvantekijöiden luoma kuva (science fiction).

Työyhteisössäni aion edistää yhteisöllisyyden syntymistä erityisesti huoltajien suuntaan. Huoltajien osallisuus koulun arjessa on tällä hetkellä melko vähäistä, lähinnä osallistumista vanhempainiltoihin tai koulun juhliin. Koulun rakenteet mahdollisesti jopa estävät yhteisöllisyyden syntymistä (mm. tietosuoja). Betonoiko johtaja menneisyyttä vai luoko johtaja uutta?

Miten voidaan hakea intuition avulla tietoa, miten suunnata mieltä? Tähän teemaan johdatti meidät Asta Raami osuudellaan *"Ihmismielen nerokkuus ja kyky hahmottaa uutta"*

1. Tarvitaan **maali**, jonka avulla voin pohtia, virtaako tästä kaikille hyvää? Jokin ei ole kohdallaan, mikäli kaikille ei virtaa hyvää. Mitä paremmin maali valitaan, sitä enemmän meillä on rauhaa olla sen äärellä (vrt. Einstein, tarvitaan 59 minuuttia oikean kysymyksen etsimiseen ja vain 1 minuutti oikean vastauksen etsimiseen,)
2. **Virittäytyminen** (vrt. jousi joka jännitetään). Anna mielen vaeltaa suihkussa, saunassa, metsäkävelyllä käsitöitä tehdessä. **Irti päästäminen** -> mitä korkeammalle toivot että jousi lentää, sen tärkeämpää on päästää irti. Mieli ja tunteet pitävät meitä helposti kiinni vanhassa. Mitä pitempi loikka halutaan tehdä, sitä tärkeämpää on päästää irti. Meidän tulisi pystyä ajattelemaan boksin ulkopuolelta, mutta miten se tehdään? Miten vapaudun omassa elämässäni vanhasta? Kyse ei ole siitä, etteikö osattaisi mennä kohti uutta, vaan irti päästämisen merkitys. Kun meillä on turvallinen tila, alamme automaattisesti avautua kohti uutta. Tiimille tarvitaan turvallinen tila, lämpöä, valoa ja ravinteita.

Intuitio on kuin sateenvarjo, jonka alla on erilaisia tietopohjia.

1. Vaistoihin liittyvää intuitiota
2. Asiantuntijan intuitiota
3. Superintuitiota

Jokin näistä kolmesta intuitiosta on meille "kotipesä" Johdamme tai teemme päätöksiä tiedolla tai olemme konkreetian tasolla. Jotkut meistä käyttävät superintuitiota. Tiimeissä, perheissä ja työyhteisöissä on siis ympärillä paljon erilaisia ihmisiä! Miten huomioin johtamistyössäni tämän erilaisuuden? Luoko se konflikteja vai onko se voimavara?